

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترا در رشته دندانپزشکی

عنوان

مقایسه نیازهای واقعی و نیازهای حاصل از خودآگاهی در ایندکس (IOTN)

دانش آموزان ۱۴-۱۱ ساله شهر قزوین

استاد راهنما

جناب آقای دکتر پرویز پدیسار

استاد مشاور

سرکار خانم دکتر رؤیا ناصح

نگارش

علیرضا مهرعلیان

شماره پایان نامه

۳۷۶

سال تحصیلی

۱۳۸۷-۸۸

زمینه: شاخص‌های اکلوزالی مورد استفاده در تعیین نیازهای درمانی ارتودنسی اغلب توانایی استفاده از نظرات افراد در این نیاز را نداشته و ممکن است این شاخص‌ها افراد را نیازمند درمان تشخیص دهند در صورتی که خود فرد نیازی به آن در خود احساس ننماید.

هدف: مطالعه حاضر با هدف مقایسه نیازهای واقعی (normative) و نیازهای حاصل از خودآگاهی (self-perceived) در دانش‌آموزان ۱۴-۱۱ ساله مدارس شهر قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

مواد و روشها: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و مقطعی، ۲۵۰ دانش‌آموز ۱۴-۱۱ ساله از مدارس دو منطقه آموزش و پرورش شهر قزوین به صورت تصادفی خوشه‌ای و به یک نسبت از دختران و پسران انتخاب و جزء زیبایی (AC) (Aesthetic component) شاخص IOTN براساس نظر بیمار، دانشجو و متخصص تعیین گردید. همچنین جزء سلامت دندانی (DHC) (Dental Health component) IOTN براساس استانداردهای موجود ارزیابی شدند. نمونه‌ها قبلاً هیچ درمان ارتودنسی دریافت نکرده و با رضایت خود در مطالعه شرکت کردند. داده‌های دموگرافیک با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری و همبستگی بین جزء AC دانش‌آموز (بیمار)، AC دانشجو، AC متخصص و DHC متخصص با ضریب همبستگی Spearman ارزیابی شد. همچنین فراوانی مطلق و نسبی نیاز به درمان ارتودنسی براساس شاخص‌های مختلف تعیین و از آنالیز رگرسیون خطی برای بررسی اثر متغیرهای مختلف در مقادیر شاخص‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین AC بیمار برابر ۲/۵۵۶، میانگین AC دانشجو برابر ۲/۲۸، میانگین AC متخصص برابر ۴/۳-۱ و میانگین DHC متخصص برابر ۲/۶۰ بود. ضریب همبستگی بین AC بیمار و AC دانشجو ۰/۳۹۲، AC بیمار و AC متخصص ۰/۲۸۱، AC دانشجو و AC متخصص ۰/۵۲۶، AC دانشجو و DHC برابر ۰/۵۰۲، AC متخصص و DHC برابر ۰/۵۴۹ (تمام موارد: $P < ۰/۰۰۰۱$) و AC بیمار و DHC برابر ۰/۳۱- ($P < ۰/۰۰۱$) بود. بیشترین همبستگی بین DHC و AC متخصص و کمترین همبستگی بین جزء DHC و AC بیمار دیده شد.

نتیجه‌گیری: وجود ارتباط مثبت و معنی‌دار بین شاخص‌های AC (بیمار، دانشجو، متخصص) و DHC نشان‌دهنده توانایی آنها در شناسایی وضعیت اکلوزالی نمونه‌ها و تعیین نیاز آنها به درمان بوده است. بیشترین نیاز به درمان توسط AC متخصص و کمترین نیاز توسط AC دانشجو تعیین شده و مسواک، DMFT دانش‌آموزان در برخی موارد اثر معنی‌داری در مقادیر AC یا DHC تعیین شده توسط سه گروه داشت.

کلیدواژه‌ها: نیاز واقعی، نیاز حاصل از خودآگاهی، جزء سلامت دندانی و زیبایی IOTN

Abstract

Background:

Occlusal indices used to determine orthodontic treatment needs lack the ability to include the patients' perceived ideas regarding their orthodontic needs. So, the indices may propose the treatment for the patient when he or she does not feel the need for this treatment.

Objective:

The present study compared normative and self-perceived orthodontic treatment needs of 11-14 school children of Qazvin City in 2008.

Methods:

In this descriptive-cross-sectional study, 250 patients aged 11-14 years old from two districts of Qazvin City (50% males, 50% females) were selected by two-stage stratified cluster sampling method and their Aesthetic Component scores of IOTN was determined regarding the child's own idea, the dental student and the orthodontist. The specimens' DHC scores were determined according to the IOTN standards. No specimens had the history of orthodontic treatment and they gave consent to participate in the study. Demographic data was recorded by means of a questionnaire and the correlations between specimen AC, dental student AC, specialist AC and DHC scores were analyzed by Spearman Correlation ratio. The severity of treatment needs was reported by frequency and percentage indices and the linear regression was used to analyze the effects of different factors on normative or self-perceived needs.

Findings:

The mean specimen AC score was 2.556. Also, mean dental student AC, specialist AC score and DHC scores were 2.28, 4.308 and 2.60 respectively. Significant correlations existed between specimen and dental student AC scores ($r=0.362$), specimen and specialist AC scores ($r=0.281$), dental student AC and specialist AC scores ($r=0.526$), dental student AC and DHC scores ($r=0.502$), specialist AC and DHC scores ($r=0.549$) (all: $P<0.0001$) and specimen AC and DHC scores ($r=0.210$, $P<0.001$). The most correlation ratio was noted between DHC and specialist AC scores and the least between DHC and specimen AC scores.

Conclusion:

Significant positive correlations between AC (specimen, dental student, and specialist) and DHC scores suggest the indices' ability to record the specimens' occlusal traits and reliable determination of treatment needs. The most treatment needs was determined by specialist AC and the least needs by the dental student AC. The specimens' gender, frequency of toothbrushing and DMFT significantly influenced DHC and DAI scores in some aspects.

Key words:

Normative needs, Self-perceived needs, Aesthetic and Dental health Component of IOTN

Qazvin University of Medical Sciences

Dental School

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirement for the
Degree of Doctoral in Dentistry

Title

Comparison of normative and self-perceived orthodontic treatment
needs of 11-14 years-old schoolchildren in Qazvin City: 2008

Supervisor

Dr. Parviz Padisar

Advisor

Dr. Rooya Naseh

Written By

Alireza Mehralian

Thesis No

Year

1387-88